
Van:

Frisse Wind 21

L. van Leest – van der Meulen

Portefeuillehouder:

A. Fokkens-Kelder

Behandelend ambtenaar

H. Schaap

Datum ontvangst vragen:

18-05-2026

Vragen beantwoorden voor

16-06-2026

Onderwerp:

Gemeenschap "Uit de Bron van Christus" in Oudehorne

Inleiding

Politieke vragen van Frisse Wind 21 over signalen van mogelijke sektarische dwang, psychisch geweld, dwingende controle en mogelijk gedongen medische keuzes binnen gemeenschap "Uit de Bron van Christus" in Oudehorne.

Naar aanleiding van de EO/NPO 3 documentaireserie *Klinkt als een sekte*, gepresenteerd door Israël van Dorsten, één van de kinderen uit de beruchte Ruinerwold-zaak, heeft Frisse Wind 21 ernstige zorgen over signalen die mogelijk wijzen op geestelijke manipulatie, dwingende controle, sociale isolatie, mogelijk gedwongen medische keuzes en andere mogelijke strafbare feiten binnen de gemeenschap rond "Uit de Bron van Christus" in Oudehorne.

In de uitzendingen en publieke verklaringen van ex-leden worden zeer zorgwekkende situaties beschreven, waaronder:

- Het onder druk laten verwijderen van een baarmoeder;
- Langdurig slaapdeprivatie;
- Kinderen die emotioneel en/of feitelijk van ouders werden losgemaakt;
- Het bepalen van partnerkeuzes;
- Psychische vernedering;
- Sociale isolatie;
- Fysieke mishandeling;
- Economische afhankelijkheid en uitbuiting;
- Totale onderwerping aan spiritueel leiderschap.

1: Vraag:

Is het college bekend met de signalen uit de serie "Klinkt als een sekte" over mogelijke dwingende controle, psychisch geweld en afhankelijkheidsstructuren binnen "Uit de Bron van Christus" in Oudehorne?

Antwoord:

Ja, het college is op de hoogte van wat er in de serie "Klinkt als een sekte" is getoond en is in algemene zin bekend met mogelijke praktijken en dynamieken binnen een sekte.

2: Vraag:

Zijn bij gemeente, politie, Veilig Thuis, wijkteams of zorginstanties meldingen of signalen bekend over mogelijke psychische mishandeling, sociale isolatie, mogelijk gedwongen medische keuzes of andere mogelijke strafbare feiten binnen deze gemeenschap?

Antwoord:

Voor zover bekend zijn er de afgelopen jaren bij de gemeente geen concrete meldingen of signalen binnengekomen over mogelijke psychische mishandeling, sociale isolatie, gedwongen medische keuzes of andere strafbare feiten binnen deze gemeenschap. Dit blijkt uit de gemeentelijke archieven.

Voor zover zichtbaar binnen de ons beschikbare informatie, zijn dergelijke meldingen niet bij andere instanties bekend. De meldingen die bij de politie bekend zijn, hebben voornamelijk betrekking op overlastmeldingen gericht aan de betreffende stichting.

Wanneer we verder terugkijken, circa vier jaar geleden, zijn er wel enkele concrete klachten van inwoners uit Nieuwehorne geregistreerd. Deze hadden betrekking op nachtelijke onrust, zoals schreeuwen en ruzies vanuit de Bron. Deze klachten en meldingen zijn destijds opgepakt, maar heeft niet tot een vervolg geleid.

3: Vraag:

Deelt het college de opvatting dat "coercive control" of dwingende controle een ernstige vorm van psychisch geweld kan vormen, ook zonder zichtbaar fysiek geweld?

Antwoord:

Ja, het college deelt deze opvatting in algemene zin, ongeacht de context.

4: Vraag:

Hoe geeft de gemeente uitvoering aan het Verdrag van Istanbul waar het gaat om het herkennen, voorkomen en bestrijden van psychisch geweld, dwingende controle, afhankelijkheidsrelaties en sociale isolatie, ook wanneer deze plaatsvinden binnen gesloten religieuze of sociale gemeenschappen?

Antwoord:

Dit verdrag richt zich op het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Het beoogt niet alleen geweld te voorkomen en (potentiële) slachtoffers te beschermen, maar ook om een einde te maken aan de straffeloosheid van daders. In de praktijk wordt hier op verschillende manieren invulling aan gegeven, waardoor het niet mogelijk is om dit terug te brengen tot één uniforme procesbeschrijving vanwege de diversiteit aan geweldsvormen.

In Fryslân hebben wij een bredere aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA). Binnen deze aanpak werken gemeenten, zorg- en veiligheidsorganisaties nauw samen. Dit met een duidelijke structuur van signalering, ondersteuning en opschaling: van inzet via gebiedsteams tot specialistische interventies via de Friese Aanpak Huiselijk Geweld (FAHG) en het MDA++ (MDA is multidisciplinaire aanpak) bij complexe en risicovolle situaties.

De regionale regie ligt bij Sociaal Domein Fryslân (SDF). Vanuit deze samenwerking worden onder andere Veilig Thuis, Fier (vrouwenopvang en crisisdienst), het Centrum Seksueel Geweld en het Regionaal Netwerk Zorg-Straf ingezet. Hiermee wordt zowel hulpverlening als bescherming van slachtoffers georganiseerd, met een sterke verbinding tussen zorg en straf.

Daarnaast beschikt Fier over specifieke kennis en expertise, die indien nodig kunnen worden ingezet, bijvoorbeeld bij casuïstiek met sterke religieuze of culturele componenten.

5: Vraag:

Welke acties zijn door gemeente of ketenpartners ondernomen naar aanleiding van signalen over mogelijke dwingende controle, slaapdeprivatie, mogelijke partnerdwang, mogelijke beïnvloeding van medische keuzes en psychische druk binnen deze gemeenschap?

Antwoord:

Er zijn geen acties ondernomen, omdat er geen meldingen zijn geweest.

6: Vraag:

Zijn er bij het college of ketenpartners zorgen of signalen bekend over de veiligheid, ontwikkeling of autonomie van minderjarigen binnen deze gemeenschap "Uit de Bron van Christus"?

Antwoord:

Nee, zoals ook als reeds is aangegeven in het antwoord op vraag 5.

7: Vraag:

Deelt het college de mening dat religieuze vrijheid nooit gebruikt mag worden als schild tegen onderzoek naar mogelijke mishandeling, uitbuiting, ongewenste beïnvloeding of andere mogelijke strafbare feiten?

Antwoord:

Ja, het college deelt deze mening.

8: Vraag:

Heeft de burgemeester deze signalen besproken binnen de lokale driehoek in het kader van openbare orde en veiligheid.

Antwoord:

Er hebben zich geen concrete signalen voorgedaan die aanleiding gaven tot bespreking in de driehoek. Wel heeft de burgemeester vorig jaar bij de politie geïnformeerd naar eventuele misstanden, waarop is aangegeven dat er geen meldingen bekend waren.

9: Vraag:

Is het college bereid externe deskundigen op het gebied van sektedynamiek, geestelijke manipulatie en dwingende controle te betrekken bij dit dossier?

Antwoord:

Het college staat in algemene zin open voor het betrekken van externe deskundigheid, wanneer de aard en ernst van signalen daartoe aanleiding geven.

10: Vraag:

Is het college bereid zich actief in te zetten voor onafhankelijk onderzoek naar signalen van mogelijke strafbare feiten, psychisch geweld, mogelijk gedwongen medische keuzes en mogelijke sektarische dwangstructuren rondom "Uit de Bron van Christus" en de gemeenteraad hierover te informeren?

Antwoord:

Het college is in algemene zin altijd bereid signalen serieus te nemen en waar nodig op te volgen. Op dit moment is er echter geen aanleiding toe.